

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΜΑΡΤΙΟΥ 2019****ΚΕΙΜΕΝΟ****Μόδα: οι συνέπειές της**

Η αρετή είναι μεσότητα –τουλάχιστον κατά τον Αριστοτέλη– και η παθολογική εξάρτηση από τη μόδα αποτελεί υπερβολή. Είναι αναπόφευκτο και αποδεδειγμένο στην πράξη ότι οι συνέπειες της κυριαρχίας της μόδας στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου είναι καταστροφικές τόσο σε ατομικό, όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Βέβαια, υπάρχουν μερικοί που υποστηρίζουν ότι από τη μόδα ωφελείται το κοινωνικό σύνολο, αφού αποτελεί μια σταθερή πηγή πλούτου. Αναμφισβήτητα, εξαιτίας της λειτουργούν και ακμάζουν πολλές βιομηχανίες, απασχολείται επομένως αρκετό εργατικό δυναμικό και ευνοείται το εμπόριο και γι' αυτό εξασφαλίζεται η βελτίωση της οικονομίας και η ευημερία. Ωστόσο, δεν μπορούμε να δεχτούμε ως καθολική την αλήθεια αυτής της γνώμης, αφού μακροπρόθεσμα βλάπτεται ο πολίτης από την καταδυνάστευση της μόδας και των μηχανισμών της.

Αρχικά, το πρώτο πλήγμα που δέχεται ο άνθρωπος, όταν **υποδουλώνεται** στη μόδα, είναι η οικονομική ανεπάρκεια. Κι αυτό γιατί με την αστάθεια και με τη μεταβλητότητα που χαρακτηρίζει τη μόδα υποχρεώνεται ο άνθρωπος να αγοράζει συνεχώς καινούρια και άχρηστα πράγματα, έστω κι αν τα ήδη αποκτημένα τού υπεραρκούν. Καταλήγει λοιπόν να **παραγκωνίζει** τις βασικές του ανάγκες και να παραμελεί τον οικονομικό του προγραμματισμό, με αποτέλεσμα να μένει απροστάτευτος στις αναποδιές της ζωής. Η μόδα, λοιπόν, ικανοποιεί βέβαια την ανθρώπινη ματαιοδοξία, αλλά είναι και ο μεγαλύτερος εχθρός για το πορτοφόλι ενός μέσου εισοδήματος.

Εξάλλου, οι επιταγές της μόδας, όταν, μολοντί συγκρούονται με το ιδιαίτερο «στιλ» και την ιδιοσυγκρασία του ατόμου, ακολουθούνται πιστά, δημιουργούν σοβαρά προβλήματα. Όταν οι μοντέρνες τάσεις στο ντύσιμο δεν εναρμονίζονται με την εμφάνιση του ανθρώπου, η υιοθέτησή τους καταλήγει σε κακογουσιά και τελικά αυτός γελοιοποιείται και γίνεται στόχος κακόγουστων σχολίων. *Κι από την άλλη μεριά*, όσοι αδυνατούν από οικονομική συνήθως αδυναμία να ακολουθήσουν τον παλμό της εποχής, νιώθουν πολύ μειονεκτικά και πολλές φορές γίνονται κομπλεξικοί και απομονώνονται από τους άλλους, για να αποφύγουν τη «λαϊκή κατακραυγή». Έτσι, το άτομο συγκρούεται αδυσώπητα πολλές φορές με τον εσωτερικό του κόσμο, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πολλών ακόμα ψυχολογικών προβλημάτων.

Το σοβαρότερο όμως πλήγμα το δέχεται η προσωπικότητα του ανθρώπου, ιδιαίτερα όταν αυτός ρυθμίζει και τη ζωή του και τις ιδέες του σύμφωνα με τη μόδα. Από τη στιγμή που μόδα σημαίνει ομαδικότητα, **ομοιότητα** και ομοιομορφία, οι οπαδοί της τυποποιούνται, χάνουν το προσωπικό τους «στιλ» και ατονίζει το γούστο τους. *Ακόμη*, ο πνευματικός τους κόσμος σταδιακά αλλοιώνεται και φτωχαίνει, αφού αδιαφορούν για την **καλλιέργεια** και την αυτοβελτίωσή τους και απορροφούνται στην προσπάθεια να τελειοποιήσουν την εξωτερική τους εμφάνιση. Και όσοι γλιτώνουν από την αλλοτρίωση νιώθουν ψυχικά κενοί, αφού για χάρη της μόδας και εξαιτίας της μοντερνοπληξίας τους, δεν συμπεριφέρονται, όπως οι ίδιοι νιώθουν, αλλά πιθηκίζουν μιμούμενοι τα καθιερωμένα μοντέρνα πρότυπα. Η προσκόλληση λοιπόν στη μόδα πλήττει πολύπλευρα την προσωπικότητα του ατόμου.

Γι' αυτό και η κινητοποίηση των διαθέσιμων μηχανισμών άμυνας του ανθρώπου αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Η παιδεία στα πλαίσια της οικογένειας και του σχολείου, αλλά και η πνευματική καλλιέργεια του ατόμου με την επιμόρφωση, μπορούν να το οπλίσουν με τα ηθικά εφόδια, ώστε να αντισταθεί σθεναρά στο δέλεαρ της μόδας και έτσι να μπορέσει να διασώσει τις ιδιαιτερότητες και την **αυτοτέλεια** της προσωπικότητάς του.

Κ. Ιωακείμ, *Βήματα – Άλματα στην έκθεση ιδεών*, (Ελλάδα: Πελεκάνος, 1961), σ. 216-217

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A.** Τι προτείνει ο συγγραφέας προκειμένου οι άνθρωποι να αντισταθούν στην αρνητική επίδραση της μόδας; Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων.
- 15 ΜΟΝΑΔΕΣ**
- B1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη, σύμφωνα πάντα με το κείμενο.
- α Μερικοί θεωρούν ότι η μόδα λειτουργεί ευεργετικά, αφού αποτελεί σταθερή πηγή πλούτου.
- β Ο άνθρωπος ακολουθώντας τις επιταγές της μόδας θέτει στο περιθώριο τις βασικές του ανάγκες.
- γ Όταν οι τάσεις της μόδας δεν εναρμονίζονται με την εμφάνιση του ατόμου, το αποτέλεσμα είναι η κακογουστιά και η γελοιοποίηση.
- δ Χαρακτηριστικό της μόδας είναι η ομοιότητα και η τυποποίηση.
- ε Η κατάργηση των διαφημίσεων στα σύγχρονα Μ.Μ.Ε μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της αρνητικής επίδρασης της μόδας στην προσωπικότητα του ανθρώπου.
- 10 ΜΟΝΑΔΕΣ**
- B2.** Να γράψετε ένα συνώνυμο για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **υποδουλώνεται, παραγκωνίζει, ομοιότητα, καλλιέργεια, αυτοτέλεια**.
- 10 ΜΟΝΑΔΕΣ**
- B3.** Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της τρίτης παραγράφου («Αρχικά, ... μέσου εισοδήματος.») και να προσδιορίσετε τον τρόπο ανάπτυξής της.
- 5 ΜΟΝΑΔΕΣ**

- B4. Να δηλώσετε τη νοηματική σχέση που εκφράζουν οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις:
- Ωστόσο →
λοιπόν →
Ακόμη →
Κι από την άλλη μεριά →
Έτσι →

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

- B5. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) και να την τρέψετε στην αντίθετή της .

- α Η προσκόλληση λοιπόν στη μόδα πλήττει πολύπλευρα την προσωπικότητα του ατόμου.
β Μακροπρόθεσμα βλέπεται ο πολίτης από την καταδυνάστευση της μόδας και των μηχανισμών της.

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

- Γ. Το ηλεκτρονικό περιοδικό του σχολείου σας έχει αφιέρωμα στον ρόλο της μόδας στη ζωή του ατόμου και της κοινωνίας. Ο αρχισυντάκτης του περιοδικού σας αναθέτει να συντάξετε ένα άρθρο 300-400 λέξεων στο οποίο θα παρουσιάσετε αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους οι νέοι σήμερα ακολουθούν πιστά τις επιταγές της μόδας και δεν διστάζουν, κάποιες φορές, να υιοθετούν ακραίους κώδικες ενδυμασίας ή συμπεριφοράς .

50 ΜΟΝΑΔΕΣ

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!